

แบบการเก็บข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อแหล่งเรียนรู้ วัดมหาธาตุวรวิหาร
2. ชื่อ-สกุล วิทยากร สำนักงานวัดมหาธาตุวรวิหาร , สำนักเรียนบาลี
3. ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้/ที่อยู่วิทยากร เลขที่ 7 ถ.เขางู 2 ต.หน้าเมือง อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี 70000
โทรศัพท์ 062-2388893 , 083-1344140ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ -
4. ช่องทางการติดตามอื่นๆ เพจ Facebook วัดมหาธาตุวรวิหาร ราชบุรี
5. ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน สำนักงานวัดมหาธาตุวรวิหาร , สำนักเรียนบาลี
6. แหล่งเรียนรู้มีระยะทางห่างจากถนนเส้นหลัก 1.6 กิโลเมตร
7. พิกัด ละติจูด-ลองจิจูด ของแหล่งเรียนรู้ 13.546784 , 99.813822
8. พิกัด GPS ของแหล่งเรียนรู้ 13.546784 , 99.813822
9. การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ เดินทางโดย รถยนต์ส่วนตัว,รถจักรยานยนต์,รถตู้สาธารณะ/รถประจำทาง,เดิน
10. แหล่งเรียนรู้มีพื้นที่รองรับสำหรับจัดกิจกรรม จำนวน 200 – 300 คน
11. พื้นที่สำหรับจอดรถในแหล่งเรียนรู้ อย่างน้อย 50 -100 คัน
12. จุดบริการห้องน้ำ จำนวน 20 ห้อง
13. โต๊ะ จำนวน 15 – 30 ตัว เก้าอี้ จำนวน 120 ตัว

สรุปสาระสำคัญของแหล่งเรียนรู้

ประวัติความเป็นมา

วัดมหาธาตุวรวิหาร ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี เดิมเรียกว่า “วัดหน้าพระธาตุ” บ้าง “วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ” บ้าง ตั้งอยู่เกือบใจกลางเมืองราชบุรีเก่า หรือเมืองชยราชบุรีตามที่ปรากฏในศิลาจารึกปราสาทพระขรรค์ รัชสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (พ.ศ.1725-1760) มหาราชองค์สุดท้ายแห่งราชอาณาจักรเขมรโบราณ ร่วมกับอีก 5 เมือง คือ ลโวทยปุระ (เมืองลพบุรี), สุวรรณปุระ (เมืองสุพรรณบุรี), ศัมพูกปฏัญนะ (เมืองโกสินารายณ์ อ.บ้านโป่ง), ศรีวิชัยสิงหบุรี (เมืองสิงห์ กาญจนบุรี) และ ศรีชัยวัชรบุรี (เมืองเพชรบุรี) ส่วนวัดมหาธาตุนี้ สันนิษฐานว่าสร้างแต่สมัยทวารวดี ราวพุทธศตวรรษที่ 15-16 ใกล้เคียงกับการสร้างเมืองราชบุรีเก่า ต่อมามีการสร้าง ศาสนสถานที่เราเรียกว่า ปราสาทในศิลปะเขมร หรือลพบุรีซ้อนทับ ราวต้นพุทธศตวรรษที่ 18 เพื่อเป็นศูนย์กลางของเมือง ตามความเชื่อ เรื่องคติจักรวาลของเขมร ต่อมาปราสาทที่สร้างขึ้นคงหักพังลง จึงมีการสร้างปราสาทใหม่ ต้นสมัยอยุธยา ราวพุทธศตวรรษที่ 20-21 ดังปรากฏรูปแบบสถาปัตยกรรมปัจจุบันซ้อนทับ

ปราสาท ประกอบด้วย ปราสาทประธาน และปราสาทบริวารทิศใต้ - ตะวันตก - เหนือ ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ปราสาทประธานมีมุขยื่นออกมาทางตะวันออก มีบันไดขึ้น ฐานเรือนธาตุและส่วนยอดประดับด้วยลายปูนปั้น ภายในองค์ปราสาทประธานมีคูหาเชื่อมถึงกัน ผนังส่วนบนเขียนภาพ อดิเทพพุทธเจ้าในซุ้มเรือนแก้วเป็นแถวเรียงต่อกันเป็นแถวเรียงต่อกัน ตอนล่างเป็นพุทธประวัติ สันนิษฐานว่า เขียนพร้อมกับการสร้างองค์ปราสาทและซ่อมแซมพร้อมกันองค์ปราสาท ในกาลต่อมา ราวพุทธศตวรรษที่ 22 ล้อมด้วยระเบียงคตชั้นใน 1 ชั้น ประดิษฐานพระพุทธรูปหินทรายสมัยอยุธยาบ้าง ก่อนอยุธยาบ้าง สมัยปัจจุบันบ้าง นอกกระเบียงคตทิศตะวันออกเป็นวิหารหลวง ประดิษฐาน พระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ศิลปะอยุธยาตอนต้น ซึ่งได้รับการบูรณะใหม่ เรียกว่า “พระมงคลบุรี” ชั้นนอกมีกำแพงแก้วก่อด้วยศิลาแลง ทับหลังสลักเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ในซุ้มเรือนแก้ว ด้วยหินทรายสีชมพู ศิลปะเขมรแบบบาเยน ราวพุทธศตวรรษที่ 18 ขนาดความสูงของปราสาทประธาน วัดจากพื้นดินถึงยอดนพศูล สูง 17 วา 1 ศอก 8 นิ้ว

ความเป็นมาของแหล่งเรียนรู้

วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ตั้งอยู่บนถนนเขาสูง ตำบลหน้าเมือง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยทวารวดี และได้รับการบูรณะครั้งใหญ่ในสมัยศิลปะขอมแบบบายน (พุทธศตวรรษที่ 18) โดยมีองค์พระปรางค์ประธานเป็นโบราณสถานสำคัญ

ความเป็นมาที่สำคัญของวัดประกอบด้วยยุคสมัยต่างๆ ดังนี้

- สมัยทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 11-16): เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างวัด สันนิษฐานจากซากโบราณวัตถุ เช่น พระพุทธรูปศิลาขาว ปางประทานอภัย
- สมัยขอมแบบบายน (พุทธศตวรรษที่ 18): ยุคที่พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงแผ่อำนาจเข้ามายังดินแดนแถบนี้ โปรดฯ ให้สร้างองค์พระปรางค์ก่อด้วยศิลาแลงและประดับด้วยปูนปั้น
- สมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์: มีการบูรณะปฏิสังขรณ์เพิ่มเติม ปรากฏหลักฐานศิลปะอยุธยา เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในองค์พระปรางค์

จุดเด่นที่น่าสนใจ

- องค์พระปรางค์ สูงเด่น เป็นสัญลักษณ์ของวัด ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาปางนาคปรก
- วิหารพระ ๕ หลัง (พระหันหลังชนกัน): โบราณสถานที่พบเห็นได้แปลกตา โดยวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัยหันหลังชนกันเป็นรูปกากบาท
- พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์: ภายในวัดประดิษฐาน "พระมงคลบุรี" พระพุทธรูปปูนปั้นโบราณ และ "พระศรีนัคร"

กระบวนการจัดการเรียนรู้

- เยี่ยมชมสถานที่บริเวณวัดมหาธาตุวรวิหารและศึกษาประวัติ ความเป็นมาของวัดมหาธาตุวรวิหาร
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ พร้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน

ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ให้กับผู้อื่น

